

Historie Integrované střední školy ve Slavkově u Brna

Integrovaná střední škola ve Slavkově u Brna prošla od svého vzniku několika významnými změnami. V průběhu vývoje se měnil její název, zřizovatelé, studijní i učební obory či struktura učebních plánů.

Založení Zimní hospodářské školy ve Slavkově u Brna vychází z podnětu slavkovského Okresního hospodářského spolku, který byl založen 16. února 1893. Jeho prvním předsedou byl zemský poslanec Josef Střelec z Křenovic. Roku 1903 byla zřízena Zemská odborná hospodářská škola a po řadu let byla dotována Okresním hospodářským spolkem. Pro stavbu budovy bylo ustanoveno kuratorium, jehož předsedou byl okresní hejtman z Vyškova JUDr. Václav Šťastný a dalšími členy byli starosta města Slavkova u Brna Emerich Valníček, předseda Okresního hospodářského spolku z Křenovic Josef Střelec, starosta z Hodějic Jan Florián a pozdější ředitel hospodářské školy František Žváček.

Dne 1. března 1904 začalo vyučování v 1. ročníku a v listopadu téhož roku se již vyučovalo ve dvou ročnících. Odborným učitelem byl jmenován Zdeněk Šimek. Nová školní budova byla dokončena v roce 1905. Tento rok se stal mezníkem, od něhož se vyvíjí 110letá historie školy. Při škole byl zřízen přičiněním Zemského drůbežnického spolku moravského Drůbežnický ústav podle projektu ředitele školy Františka Žváčka. Roku 1910 byla škola převzata do zemské správy. Do školního roku 1914/1915 navštěvovalo školu 229 absolventů.

V následujících letech první světové války se ve škole nevyučovalo a prostory sloužily jako skladiště obilí pro vojenské zásobování. Po vzniku samostatné Československé republiky v roce 1918 začalo postupně vyučování nejprve po jednom ročníku a teprve v roce 1921 se po zápisu započalo s pravidelným vyučováním ve dvou ročnících. V roce 1924 došlo k rozšíření o ovocnářskou školu. Ředitel školy František Žváček v té době odešel na místo zemského hospodářského inspektora a novým ředitelem se stal Jaromír Pluskal. Škola se postupně zapojovala do veřejného života. Učitelství se snažil o zvelebení zemědělské výroby a zvýšení rentability zemědělského podnikání. Za účelem zlepšení odborné činnosti byly rozšířeny školní pozemky.

S příchodem nového ředitele byla obnovena činnost spolku absolventů školy, založeného již v roce 1906, který umožňoval bývalým žákům neztratit kontakt s novinkami v oboru. Spolek šířil zemědělskou osvětu, dobré jméno školy a sledoval její vývoj. Za působení ředitele Jaromíra Pluskala dosáhla škola mimořádných úspěchů. V roce 1931, při příležitosti napoleonské výstavy, se prezentovalo i zemědělské učiliště. Výstavu navštívila řada významných osobností – prezident země moravskoslezské Černý, ministr zemědělství Bradáč a jiní. Jaromír Pluskal, uznávaný odborník, ukončil svou činnost ve škole v roce 1935.

Novým ředitelem se stal Josef Nečas, který do té doby působil ve Strážnici. Rozvoj školy pokračoval. Při škole byla zřízena zemědělská poradna, která pořádala ve spolupráci se zemědělskými organizacemi a odborníky přednášky, kurzy, exkurze, výstavy a udílela odborné konzultace ústně i písemně.

Za druhé světové války výuka krátký čas pokračovala. V roce 1940 se stal novým ředitelem Karel Cáblik. Záhy však vyučování skončilo a ve škole byl zřízen polní lazaret pro raněné vojáky. S koncem války bylo znovu zahájeno v Lidové zemědělské škole. Nový název zněl Zimní zemědělsko-ovocnářská škola. V roce 1947 odešel ředitel Karel Cáblik a na jeho místo nastoupil Ing. Stanislav Rudolf.

V padesátých letech, s nástupem násilné kolektivizace zemědělství, se změnil i charakter zemědělského školství. Se združstevňováním byla v roce 1954 vytvořena Střediska pracujícího dorostu v JZD Křenovice, Velešovice, Otnice a dalších.

V roce 1956 vznikaly Učňovské zemědělské školy a slavkovská se stala jednou z nich. V téže roce byl jmenován nový ředitel Ludvík Holoubek z Nížkovic. Za dva roky však odešel na stejně zaměřenou školu do Divák a jeho funkci převzal Jan Koláčný. Nově zřízena byla Zimní mistrovská škola pro zemědělce z praxe.

Náborová oblast školy se rozšiřovala, bylo proto třeba získat možnosti ubytování. Internát školy byl umístěn do vily u nádraží. Škola dostala nový název Zemědělské odborné učiliště. S učitelským sborem školy spolupracovala řada externích pracovníků. Byli to pánové Bílek, Vincent, Skála a Brauner z měšťanské školy, MUDr. Gabriel, okresní soudce JUDr. Stuna a ředitel družstva pan Bajer.

Od roku 1960 se ve škole učilo každý školní rok asi 300 žáků v 13 až 15 třídách. Zaměření školy odpovídalo jejímu původnímu určení, tzn. zemědělec-mechanizátor, traktorista-mechanizátor, nástavbový obor pěstitel-mechanizátor a mistrovská škola.

V roce 1964 zavedla škola nový učební obor s náborovou oblastí po celé republice, skladník a prodavač zemědělských stojů. O rok později získalo učiliště budovu bývalé moštárny (dnes přístavba polikliniky), která byla adaptována pro teoretickou výuku.

Politické uvolnění v roce 1968 přineslo na krátkou dobu návrat ke dvouletému specializovanému oboru pro dívky s názvem DOŠ - dívčí odborná škola. Zemědělské obory zůstávaly i v dalších letech prioritními, ale přibývaly i nové: prodavač potravin a prodavač smíšeného zboží v roce 1970 a lesnické odborné učiliště v roce 1974, které působilo ve Slavkově u Brna do roku 1981.

Obor kuchař-kuchařka, který je v současné době s malými změnami v učebních plánech naším nosným oborem, byl poprvé otevřen v roce 1978.

Od školního roku 1979/1980 nesla škola název Střední odborné učiliště zemědělské. Tento název přetrval až do 1. září 1994, kdy přešla od řízení Institutu výchovy a vzdělávání Ministerstva zemědělství a výživy ČSR do řízení Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy.

Ing. Miroslav Charvát byl ředitelem od ledna 1981. Bohužel v červnu téhož roku náhle zemřel. Řízením školy byl pověřen zastupující ředitel Mgr. Zdeněk Lefner, který vedl školu až do roku 1988. Během let 1983–1989 došlo ve škole k rozsáhlé investiční výstavbě, která byla finančně zajištěna formou dotací Ministerstva zemědělství a výživy ČSR. Rozsáhlou přístavbou bylo získáno šest nových tříd, sociální zařízení, kabinety a také moderní tělocvična.

V roce 1988 se stal ředitelem školy Ing. Silvestr Rolek, CSc., který ji řídil do roku 1996. Po roce 1989 byla zahájena nová etapa v dalším vývoji školy. Podařilo se dokončit investiční výstavbu nových budov školy, pokračovala modernizace stávajícího zařízení. Změny našeho společenského života se promítly i do školství. Pokles zemědělské výroby a změny ve vlastnických vztazích se projevily negativně v zájmu žáků a rodičů o tradiční zemědělské obory. Škola hledala novou náplň, a přitom chtěla navázat na dříve zavedené obory.

Podle zákona č. 338/1991 Sb., o církevních restitucích byla budova na Tyršově ulici č. 129 předána původnímu majiteli, církevnímu řádu. Vedení školy s majitelem úspěšně dojednalo smlouvu

o odkoupení. Cílem bylo budovu upravit na víceúčelové zařízení, které by sloužilo nejen ubytování a stravování, ale také odbornému výcviku žáků. Postupně byly dokončovány kmenové učebny pro teoretickou a praktickou výuku studijních i učebních oborů, byla vybudována a posléze plynofikována kotelna.

V roce 1994 byl zpracován projekt experimentální integrované střední školy a tento typ střední školy byl schválen od 1. září 1994 se zřizovatelem MŠMT, čímž se začala psát nová historie školy. Program výuky školy tvořily studijní obory: rodinná škola, hotelová škola, nástavbové denní studium podnikání v oboru kuchař-číšník pro absolventy tříletých učebních oborů, dále učební obory kuchař-číšník, opravář zemědělských strojů a mechanik opravář pro silniční motorová vozidla.

Od 1. 7. 1998 byl jmenován ředitelem Ing. Miloš Žoček, který pokračoval v započaté výstavbě a modernizaci školy. Za jeho řízení byly v rámci optimalizace středních škol sloučeny tři blízké školy: Integrovaná střední škola, Tyršova, Slavkov u Brna; ISŠ managementu a služeb, Čelakovského, Slavkov u Brna a SOU strojírenské Rousínov. Z těchto škol byla vytvořena jedna škola pod současným názvem a s dvěma odloučenými pracovišti. Stala se největší školou regionu s osmi sty žáky. Škola nabízela čtyřletý studijní obor hotelnictví a turismus, nástavbové obory podnikání a oděvnictví s možností získání maturitního vysvědčení. Dále připravovala žáky pro budoucí povolání v šesti učebních oborech zaměřených na obchod a služby: automechanik, klempíř pro strojírenskou výrobu, opravář zemědělských strojů, kuchař-číšník pro pohostinství, prodavač smíšeného zboží a krejčí. V roce 2000 byla realizována půdní nástavba s pěti novými učebnami a sociálním zařízením a dokončena rekonstrukce tělocvičny. Byla zmodernizována kuchyň a jídelna podle nových hygienických norem, postaveny nové cvičné kuchyňky a učebny pro kuchaře a zahájena přestavba domova mládeže.

Nejen Střední odborné učiliště zemědělské, ale i Střední odborné učiliště na ulici Čelakovského ve Slavkově u Brna psalo svou historii, která trvala více než 100 let. Již v roce 1892 byla založena pokračovací škola. Novodobé dějiny však začaly rokem 1945. Učiliště, obecně známé jako Destila nebo učiliště výrobních družstev, vychovalo za éru svého působení stovky řemeslníků: zámečníky, instalatéry, mědikovce, cukrovarnické údržbáře, potrubáře, nástrojáře, soustružníky, strojní mechaniky pro stroje a zařízení, ale i krejčovské, nástrojařky či prodavačky potravinářského zboží a jiné. Školu vedli jako ředitelé Ing. Friess, Valentík, Májek, PhDr. Bílek, Relich a Mgr. Hanák. Dobrý zvuk a jméno přinesla učilišti svářečská škola. Několikrát došlo ke změně zřizovatelů.

V roce 1992 si v učilištním areálu nasmlouvala pronájem právě ustavená soukromá Svobodná škola managementu Austerlitz. Po dvouleté učební praxi počaly existenci školy ohrožovat závažné ekonomické potíže. Rodiče studentů soukromé školy přišli za podpory vedení odborného učiliště se slibným a nadějným projektem na zřízení integrované střední školy. Zřizovatelem slavkovského učiliště bylo od 1. ledna 1994 Ministerstvo hospodářství České republiky, proto musela náročná jednání probíhat mezi ministerstvem a zástupci obou zainteresovaných škol. Projekt se podařilo úspěšně zrealizovat a střednímu odbornému učilišti byl v srpnu 1994 vydán dekret na vytvoření Integrované střední školy managementu a služeb Slavkov u Brna, která se dělila na větev učňovskou a větev studijní, zakončenou maturitní zkouškou.

Ke dni 1. 7. 1998 se stala škola v rámci optimalizace škol odloučeným pracovištěm nově zřízené ISŠ ve Slavkově u Brna. Pověřeným vedoucím byl jmenován PaedDr. Karel Häring. V letech 1998-2001 zůstalo odloučené pracoviště Čelakovského v původních prostorách a stále se zde učilo až osm tříd. Na konci prázdnin 2001 byl celý školní areál kompletně vyklizen a celý objekt předán firmě E-com

s. r. o., Slavkov u Brna. Škola byla přičleněna a přemístěna k ISŠ na Tyršově ulici. Do nově vytvořeného subjektu přestoupilo z Integrované střední školy managementu obchodu a služeb 210 žáků a 22 zaměstnanců.

Při škole byl v roce 1994 zřízen Nadační fond Student, který pracuje dodnes. Jeho úkolem je získávat finanční prostředky od různých sponzorů, rodičů žáků a dalších osob, fyzických či právnických. Fond přispívá žákům na jejich mimoškolní aktivity a podílí se na spolufinancování učebních pomůcek a na pořádání soutěží. Předsedou správní rady Nadačního fondu Student byl zvolen Ing. Aleš Šilhánek a tuto funkci vykonává i v současnosti.

Dne 1. 7. 2006 byl jmenován do funkce ředitele školy Mgr. Josef Smékal, jehož přičiněním byla dokončena přestavba a modernizace domova mládeže s kapacitou 65 lůžek. Bylo však třeba také dořešit situaci odloučeného pracoviště na Kalouskově ulici v Rousínově. Ke zřízení tohoto odborného učiliště došlo v roce 1963 a bylo zaměřeno na výuku učňů v oboru karosář a strojní zámečnick. Do funkce vedoucího učiliště byl jmenován Ludvík Páviš, později jeho funkci převzal Karel Buzek, který působil na učilišti až do roku 1998. Právě tímto rokem skončila čtyřicetiletá historie strojního učňovského školství v Rousínově, neboť bylo rozhodnuto o sloučení se slavkovskými školami. V té době byl ve funkci ředitele Ing. Miloš Žoček, který přešel z Rousínova do Slavkova u Brna a stal se tak ředitelem největší střední školy na okrese Vyškov. Výuka oborů opravář strojů a zařízení se zaměřením na karoserie a prodavačka smíšeného zboží plnohodnotně pokračovala ještě dalších pět let. V tomto období byl do Rousínova přesunut ze Slavkova u Brna učební obor opravář zemědělských strojů, poslední ročníky prodavaček byly kombinované s oborem dámská krejčovná. Na školu přišli noví učitelé, někteří z nich vyučovali střídavě ve Slavkově u Brna a v Rousínově. Funkci vedoucího odloučeného pracoviště vykonával Mgr. Jaroslav Janík.

Dne 30. června 2009 se slavnostně, za přítomnosti všech bývalých pedagogů a provozních pracovníků, uzavřela škola, ve které za dobu jejího fungování splnilo závěrečnou zkoušku více jak 1500 klempířů-karosářů a 300 prodavačů a prodavaček.

Šestileté působení ředitele Smékala na ISŠ bylo bohužel provázeno stále se snižujícím počtem žáků v regionu. Tento stav vedl k tomu, že došlo k další etapě optimalizace, a tím k dalšímu slučování středních škol v našem regionu. S konečnou platností bylo rozhodnuto o sloučení SOU nábytkářského v Rousínově s ISŠ Slavkov u Brna. Počet zájemců o dřevařský obor natolik poklesl, že provoz tak velkého učiliště nebyl dále možný. Teoretická výuka byla postupně přesunuta do Slavkova u Brna, odborný výcvik zůstává dodnes v rousínovských dílnách. Do funkce vedoucího odloučeného pracoviště byl jmenován Ing. Vojtěch Bábek. Uvolněný objekt přešel pod Městský úřad Rousínov. Budova školy a tělocvična je po rekonstrukci využívána základní školou.

Historie tohoto nábytkářského učiliště začala rokem 1891, kdy byla v Rousínově zřízena Průmyslová škola pokračovací. Po druhé světové válce škola vystupovala pod názvem Učňovská škola. Velký vliv na zachování školy v Rousínově a celý její pozdější vývoj měly Spojené UP závody, ve kterých vykonávali mnozí žáci odborný výcvik. V roce 1950 bylo nově zřízeno Učiliště státních pracovních záloh a ředitelem byl jmenován Jaroslav Matoušek. Od roku 1957 škola přešla pod podnikové ředitelství UP závodů a název se změnil na Odborné učiliště UP závodů Rousínov. S přibývajícimi léty byly k budově školy přistaveny dva bloky domova mládeže, kuchyň s jídelnou a tělocvična. V roce 1989 se přistoupilo k budování dílen odborného výcviku přímo v areálu učiliště. Objekt byl otevřen

v roce 1990. Zásluhy o vybudování moderního učiliště nelze upřít jejím ředitelům Vladimíru Durajovi, Josefu Herodesovi, Ing. Jiřímu Kyjovskému a Ing. Janu Hynštovi. Posledním ředitelem v historii školy byl Ing. Vojtěch Bábek.

Teoretická výuka odloučeného pracoviště na Kalouskově ulici v Rousínově byla postupně přesunuta do areálu SOU nábytkářského. Odborný výcvik autoklempířů a opravářů zemědělských strojů probíhal ještě do roku 2010 ve stávajících dílenských prostorách bývalého strojírenského učiliště.

Stále se zhoršující situace s klesajícím počtem žáků vedla k tomu, že do roku 2010 byly zrušeny následující obory: dámská krejčová, prodavač smíšeného zboží, později operátor dřevařské a nábytkářské výroby, uměleckořemeslné zpracování dřeva-práce truhlářské, opravář zemědělských strojů, klempíř-strojírenská výroba; hotelnictví a turismus se přetransformoval na hotelnictví.

Ve školním roce 2011/2012 se dále pokračovalo v budování a modernizaci informačního systému školy s podporou informačních a komunikačních technologií přímo ve výuce. Většina kmenových učeben již měla přímé internetové připojení a podporu výuky projekcí z dataprojektorů.

Škola umožnila rodičům sledování docházky žáků do vyučování pomocí internetové aplikace systému školní matriky SAS a taktéž jim byly zpřístupněny informace o průběžné a pololetní klasifikaci jejich dětí. Mgr. Josef Smékal působil jako ředitel školy do 30. 6. 2012.

Z konkurzního řízení, které vyhlásil zřizovatel školy Jihomoravský kraj, vyšla úspěšně Mgr. Vladislava Kulhánková, která převzala funkci ředitele 1. 11. 2012. Pod jejím vedením se v roce 2013 začaly připravovat čtyři stavební projekty – výměna oken a zateplení haly a dílen oboru automechanik; výměna oken a zateplení pavilonu, šaten, bytu školníka a tělocvičny; výměna oken a oprava fasády budovy ředitelství a modernizace našeho sportovního hřiště.

I nadále se pokračovalo v modernizaci informačního systému školy. Všechny kmenové a jazykové učebny byly vybaveny přímým internetovým připojením, ve všech učebnách se zřídilo wifi připojení. Byla vybudována multimediální učebna a vytvořeny nové webové stránky školy.

Neodmyslitelnou součástí života školy je spolupráce s mnoha smluvními partnery ze soukromé sféry, se kterými zajišťujeme kvalitní odborný výcvik a odborné praxe našich žáků. Výrazně tak přispívají k získání praktických manuálních dovedností jednotlivých oborů a jsou výbornou průpravou pro budoucí povolání. Také spolupráce se Svářečskou školou ve Slavkově u Brna byla vždy na velmi dobré úrovni. Nejlepší žáci se pravidelně zúčastňují mezinárodní soutěže ve svařování. I když nejsou profesionální svářeči, umísťují se na předních místech.

Během své dlouholeté existence vykazovala škola bohatou činnost jak v oblasti společenské, tak i kulturní a sportovní, a může se chlubit jedinečnými výkony svých žáků, o nichž je veřejnost informována na internetových stránkách školy a v místním tisku. Svou úspěšnou činnost škola předváděla v minulých letech na veletrhu středních škol v Brně i v nákupním a zábavním centru v Olympii. Přímě před zraky návštěvníků žáci předváděli své dovednosti, které získali během studia.

Dne 29. ledna 2015 se sešli ve Slavkově u Brna předsedové vlád tří států: Bohuslav Sobotka (Česká republika), Robert Fico (Slovenská republika) a Werner Faymann (Rakousko). Pan premiér B. Sobotka oslovil naši školu, aby na akci připravila občerstvení. Toto významné mezinárodní setkání prověřilo kvalitu a odbornou připravenost všech učitelů i žáků, kteří zajišťovali občerstvení a obsluhu. Všichni se svého úkolu zhostili profesionálně a s noblesou.

Spolupráce s místním Slavkovským zpravodajem a regionálním tiskem přispívá k dobrému jménu školy a její propagaci. Studentský ples se stal tradičním setkáním současných žáků, absolventů, pedagogů a přátel školy. V letošním roce 2015 přispělo k atraktivnosti plesu slavnostní předtančení polonézy, kterou nacvičili naši žáci, bohatá tombola i doprovodný program.

Škola se prostřednictvím svých žáků a zaměstnanců každoročně významně zapojuje do spolupráce s městem Slavkov u Brna, Zámek Slavkov-Austerlitz, s městem Rousínov a dalšími společenskými organizacemi, prezentuje se při slavnostních rautech na různých významných akcích a oslavách výročí. Jedná se hlavně o akce spojené s bitvou u Slavkova, oslavami Dnů Slavkova u Brna, Dnů zdraví a jiné příležitosti. Žáci oboru hotelnictví se také podílejí na průvodcovských službách a zapojují se do místní literární a výtvarné soutěže Slavkovské memento. Již tradičně jsou v Historickém sále slavkovského zámku za účasti představitelů města, školské rady, nadace Student, vedení školy, pedagogů i rodičů našich absolventů předávána žákům maturitní vysvědčení a výuční listy.

Tento krátký přehled historie nemůže zcela jistě zachytit všechny činnosti, kterými se škola, respektive čtyři školy, v uplynulých 110 letech zabývaly. Věříme, že si její absolventi vždy rádi připomenou krásné roky strávené na „střední“ a rádi se k nám budou vracet.

Mgr. Eva Zemánková

Zpracováno z archivních materiálů, almanachů ISŠ ve Slavkově u Brna z let 1995 a 2005 a vzpomínek pamětníků.